

Sammanfattning av det första seminariet i Brandforsks särskild satsning mot Anlagd brand

Sedan andra kvartalet 2008 pågår Brandforsks särskilda satsning mot anlagd brand. Forskningsprogrammet har som mål att minska och begränsa antalet anlagda bränder och man gör detta genom att angripa problemet brett enligt det förslag som kom fram i en förstudie som genomfördes 2007. Ett första seminarium inom forskningssatsningen hölls på SP den 24:e februari 2009. På seminariet presenterades resultaten från de delprojekt inom satsningen som var i avslutningsfasen.

Anlagd brand – ett samhällsproblem

Margaret Simonson McNamee, Teknisk projektledare för Brandforsks särskilda satsning mot anlagd brand, inledde seminariet med att hälsa alla välkomna och gav en bakgrund till varför denna särskilda forskningssatsning startade. Vidare beskrev hon forskningssatsningens uppbyggnad, utlysningar och hittills beviljade projekt.

Per-Erik Johansson, direktör för Brandforsk (Svensk Brandforskningsstyrelse) berättade vad Brandforsk gör och hur det är organiserat. Speciellt berättade han om Brandforsks 3-åriga forskningsprogram som angripit brandproblematiken brett sedan starten 1979 och den typ av större projekt där Brandforsk agerar programadministratör och forskningsmäklare som Anlagd Brand projektet.

Brandstatistik – vad vet vi om anlagd brand?

Per Blomqvist, SP Brandteknik, presenterade resultaten från projektet ”Brandstatistik – Vad vet vi om anlagd brand?”. Studien baserar sig på statistik från Myndigheten för Säkerhet och Beredskap (MSB, tidigare Räddningsverket), Försäkringsförbundet och Försäkring AB Göta Lejon. Studien har tittat på bränder både ”i byggnad” och ”ej i byggnad”. Vad gäller anlagda bränder ”ej i byggnad” utgör bilbränder och containers en betydande del av statistiken. Dessa typer av bränder anläggs ofta nattetid.

Ungefär 12% av alla bränder ”i byggnad” är anlagda enligt räddningsverkets statistik medan 45% av bränderna i skolorna är anlagda. Det finns en klar skillnad i statistik från olika källor som man inte helt kan förklara i dagsläget. T ex är ca 62% av skolbränderna i Göteborg anlagda enligt MSB medan 90% är anlagda enligt Försäkring AB Göta Lejon (Göteborgs kommuns eget försäkringsbolag).

Det finns tydliga skillnader mellan olika kommuner när det gäller anlagd brand, Malmö t.ex. har problem med anlagd brand i flerbostadshus, Göteborg har problem med skolbränder, och mindre kommuner har typiskt problem med bil- och containerbränder.

Sambandet mellan räddningstjänstens förebyggande insatser och anlagda skolbränder

Patrick Van Hees, Professor i brandteknik vid LTH, presenterade resultaten från projektet ”Sambandet mellan Räddningstjänstens utbildningsinsatser och antalet anlagda skolbränder – analys av behovet av stöd och vägledning”. Slutsatsen är att ju oftare och ihärdigare man gör insatser desto bättre effekt har det enligt räddningstjänsternas egen bedömning.

Finansierat i samarbete med



www.anlagdbrand.se



Räddningstjänsterna poängterade betydelsen av kontinuerliga, händelsebaserade informationsinsatser. Vidare ansåg man att samhällets syn angående ”noll-tolerans” mot anlagda bränder måste tydliggöras. Man ansåg att det fanns viktig information i brandutredningsrapporter som borde tas tillvara på ett bättre sätt. Man efterlyste även pedagogisk utbildning till räddningstjänstpersonal om de förväntades delta i förebyggande utbildningsinsatser riktade mot barn och ungdomar.

Betydelsen av tvärsektorieellt samarbete identifierades, bl a en förbättrad dialog mellan MSB och kommunen. Brandstatistik hanteringen befarades vara undermålig. Man efterlyste dessutom nationella metoder och instruktioner som är lokalt anpassningsbara och konkreta samt ett nationellt forum för diskussion och erfarenhetsutbyte kring anlagd brand.

Föräldrar, skolpersonal, skolverket, politiker och försäkringsbolag lyftes som viktiga intressenter som kan och bör engageras i förebyggande arbetet.

Identifiering and behandling av unga brandanläggare

Lennart Strandberg, Kreafor, presenterade resultaten från sin studie ”Metodutveckling för identifiering och behandling av unga brandanläggare”. Lennart Strandberg har tidigare erfarenhet av att behandla ungdomar med olika typer av problem och anser att behandling är mest effektiv innan individen är vuxen. Problemet kan angripas antingen med utbildande metoder som förutsätter att problemet är inlärt eller psykosociala interventioner för medfött eller miljöförvärvat problem. Utbildningsinsatser är den absolut vanligaste metoden både i Sverige och utomlands. Mest forskning görs i USA.

Studien bekräftar att utbildningsverksamhet finns, men verksamhet med psykosociala interventioner är begränsad. Det finns underlag för utveckling av metodik för behandling. Likheter mellan olika metoder och tekniker konstateras och kombinationer bedöms möjliga.

Avslutning

Margaret Simonson McNamee tackade alla för deras deltagande och påminde om att presentationer och rapporter kommer att finnas på hemsidan.